
Uchwała (374-376) zebrania gminnego gminy Sójki w Strzelcach dnia 22 grudnia 1905 roku.

Rozprawy z Dziejów Oświaty 12, 229-230

1969

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

**Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.**

Banku Polskiego z dnia 18/30 marca 1854 roku, która została przesłana do rozporządzenia Władzy Warszawskiego Okręgu Naukowego.

3. Przedstawiono program i rozkład lekcji w szkołach początkowych, ustanowiony 13 listopada r. b. przez wójta, nauczycieli i wybranych kuratorów na zasadzie uchwały z dnia 6 listopada r. b. do uznania i zaakceptowania przez zebranie.

Zebranie gminne wysłuchawszy wyżej wymienione wnioski jednogłośnie postanowiło:

1. Reparację szkół: waltersdorfskiej i głogowieckiej wykonać z funduszków szkolnych, wyznaczonych w etacie na nieprzewidziane wydatki, sprowadzenie książek do bibliotek i sumę otrzymaną z zapisu ks. Matty, do wyjednania której upoważnia się p. p. Jana Orzechowskiego z Klonowca Szlacheckiego i Bronisława Kretkowskiego z Siemianowa, pod kontrolą których wójt wykona wymienioną reparaację.

2. Program i rozkład lekcji w szkołach początkowych gminy Sójki większością głosów 149 — osób, przeciw 9 uznać prawidłowym i dobrym i takowy wprowadzić w wykonanie. Co się zaś tyczy 9 głosów, to takowe pozostały przy zdaniu, iż potrzeba wprowadzić do programu na równi z polskim język rosyjski.

Oprócz tego zebranie gminne, dopełniając uchwałę z dnia 6 listopada, postanawia:

1. Zaprowadzić we wszystkich szkołach w gminie wieczorne kursy dla analfabetów.

2. Zamienić znaki wójta i sołtysów na znaki z napisami polskimi i herbem guberni, jak również zaprowadzić wszelkie pieczęcie gminne i sołtysowskie, drogowaskazy, tablice na mieszkaniach prywatnych, szkołach i urzędzie gminnym z napisami jedynie polskimi.

3. Żądać prowadzenia aktów stanu cywilnego przez księży i wypisywania przez nich metryk i świadectw, jak również spisywanie aktów u rejentów tylko w języku polskim.

4. Żądać zamiany składki asekuracyjnej od księgosuszu, pobieranej od bydła na składkę asekuracyjną od karbunkuł, choroby płuc, wściekliczny i innych zaraźliwych chorób oraz spalania i zredukowania składki do 1 (jednej) kopiejki od sztuki, nie licząc cieląt, do wyjednania czego zebranie gminne upoważnia tych samych obywateli p. p. Jana Orzechowskiego z Klonowca Szlacheckiego i Bronisława Kretkowskiego z Siemianowa.

5. Włożyć obowiązek na wójta gminy wyznaczonej w etacie na rok 1905 sumy 18 rs. dla strażnika na mieszkanie nie wypłacić, jak również na przyszłość do etatu nie wprowadzać, a użyć ją na sprowadzenie gazet dla sołtysów.

6. Stosownie do uchwały z dnia 6 listopada r. b. sprowadzić dla każdej szkoły z funduszków szkolnych po jednym egzemplarzu „Przegląd Pedagogiczny”.

7. Włożyć obowiązek na wójta gminy ściśle stosować się do uchwały z dnia 6 listopada i wszelką korespondencję wewnętrzną, jako też zewnętrzną ze wszystkimi władzami, nie wyłączając raportów do naczelnika powiatu, natychmiast zacząć prowadzić tylko w języku polskim.

UCHWAŁA (374 — 376) ZEBRANIA GMINNEGO GMINY SÓJKI W STRZELCACH DNIA 22 GRUDNIA 1905 ROKU

Wójt gminy Sójki Roman Borucki na zasadzie itd. i itd. z ogólnej liczby osób 318, mających prawo głosu, na zebraniu stawiło się 160 osób, a ponieważ liczba głosów na zasadzie 17 artykułu tegoż *Najwyższego ukazu* dostateczna jest dla po-

wzięcia uchwały, to wójt gminy otworzył posiedzenie i przedstawił do rozpatrzenia, co następuje:

1. Rozporządzenie p. naczelnika kutnowskiego powiatu z dnia 30 listopada (13 grudnia) 1905 r. za nr 973, przy którym zwrócono kopię uchwały z dnia 6 listopada r. b. odnośnie wybranych tą uchwałą kandydatów na sędziego gminnego, ławnika i jego kandydata, dla spisania tejże uchwały podług formy, przesłanej do gminy przy cyrkularzu p. naczelnika kutnowskiego powiatu z dnia 7/20 października r. b. za nr 837, tj. w językach polskim i rosyjskim.

2. Przeczytano *Najwyższy manifest* z dnia 5 października 1905 r. o zawarciu pokoju pomiędzy Rosją i Japonią.

3. Przeczytano *Najwyższy manifest* z dnia 17 października 1905 r. o nadaniu ludności trwałej podstawy wolności obywatelskiej na zasadzie rzeczywistej nie-tykalności osobistej, wolności sumienia, słowa, zebrania i związków.

Zebranie gminne, wysłuchawszy wyżej wymienione rozporządzenia i *Najwyższe manifesta*, jednogłośnie postanowiło:

1. Rozporządzenie p. naczelnika kutnowskiego powiatu z dnia 30 listopada (13 grudnia) r. b. za nr 973 odnośnie spisania uchwały z dnia 6 listopada 1905 r., na zasadzie której wybrani zostali kandydaci: na sędziego gminnego Stanisław Wierzbicki, ławnika Władysław Przybyszewski i jego kandydata Józef Wojtczak, w języku polskim i rosyjskim, przyznać nieuzasadnionym i wspomnianą uchwałę w zupełności potwierdzić, przy czym zobowiązać wójta gminy, ażeby na przyszłość w podobnych kwestiach zebrania gminnego nie zwolywał, a sam zwracał wszelkie rozporządzenia p. naczelnikowi kutnowskiego powiatu z wyjaśnieniem, że gminne zebranie pod żadnym warunkiem nie zgodzi się zmienić swych postanowień, wyrażonych w uchwałach z dnia 6 i 16 listopada 1905 r., gdyż te postanowienia są oparte na mocy *Najwyższego ukazu* 1864 r. i *Najwyższego manifestu* z dnia 30 października 1905 r., gdy tymczasem żądanie p. naczelnika jest oparte na postanowieniu Komitetu Ministrów z dnia 6/19 czerwca 1905 r. czyli wydanym na 4 1/2 miesiąca przed tymże *Najwyższym manifestem* z dnia 30 października 1905 roku.

Również zebranie gminne czyni wójtowi gminy Romanowi Boruckiemu surową naganą za samowolne odstąpienie od woli zebrania wymienionej w powyższych uchwałach, tj. za prowadzenie kasowych ksiąg i korespondowanie z wyższą władzą w rosyjskim języku i uprzedza go, że jeżeli jeszcze raz to się powtórzy, to w takim razie nie będzie wypełniać jego rozporządzeń, przestanie uznawać go swym wójtem i zaprzestanie płacić składki gminnej temu wójtowi.

Na tym niniejsza uchwała zakończona i przez obecnych podpisana.

UCHWAŁA ZEBRANIA GMINNEGO SÓJKI, WIEŚ STRZELCE, 20 LUTEGO 1906 ROKU

(pisana dwuszpaltowo — na pierwszym miejscu po rosyjsku, obok po polsku)

[...] Oprócz tego zebranie gminne, wysłuchawszy ogłoszenia w-go pana naczelnika kutnowskiego powiatu odnośnie zwolnienia ze stanowiska obecnego wójta gminy Romana Boruckiego z rozporządzenia jaśnie wgo generał-gubernatora, postanowiło: pomimo tego wybrać jednogłośnie tegoż Romana Boruckiego na wójta gminy, a nie jego kandydata Antoniego Szymańskiego i prosi wgo pana naczelnika kutnowskiego powiatu o pozostawienie na tymże stanowisku tegoż Romana Boruckiego jako niewinnie usuniętego.

(51 podpisów, na 156 obecnych 105 krzyżyków)